
METODICKÝ POKYN ÚKSÚP č. 22/2023

„zmesi osiva a ich evidencia“

Ing. Štefánia Buschbacher
generálna riaditeľka
v. r.

Číslo záznamu: 41979/2023

Číslo spisu: 25861/2023-240

Dátum: 07.08.2023

Účinnosť od: 15.08.2023

Účinnosť do: na dobu neurčitú

Vypracoval: Ing. Lenka Gašparová

Za riadenie dokumentu: Ing. Marta Andrejčíková, PhD.

Preskúmanie: február 2024 a následne každé 2 roky

1. Úvod a cieľ

Metodický pokyn ÚKSÚP č. 25/2018 „zmesi osiva a ich evidencia“ (ďalej len „metodický pokyn“) vydáva Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave (ďalej len „ÚKSÚP“) v zmysle § 4, písm. g) zákona č. 597/2006 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy v oblasti registrácie odrôd pestovaných rastlín a uvádzaní množiteľského materiálu pestovaných rastlín na trh, v znení zákona č. 467/2008 Z. z. (ďalej len zákon).

Cieľom metodického pokynu je upraviť podmienky na prípravu zmesí osiva, preveriť ich kvalitu a viesť príslušnú evidenciu.

2. Rozsah platnosti

Tento metodický pokyn platí pre inšpektorov oddelenia kontroly osív a sadív a evidovaných dodávateľov množiteľského materiálu.

3. Skratky

č.	- číslo
ES	- Európske spoločenstvo
EÚ	- Európska únia
NV	- nariadenia vlády
OK OS	- oddelenie kontroly osív a sadív
OOaS	- odbor osív a sadív
ÚKSÚP	- Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave
Z. z.	- Zbierka zákonov

4. Legislatívne požiadavky

- Zákon č. 597/2006 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy v oblasti registrácie odrôd pestovaných rastlín a uvádzaní množiteľského materiálu pestovaných rastlín na trh, v znení zákona č. 467/2008 Z. z.
- Rozhodnutie komisie č. 2004/371/ES z 20. apríla 2004 o podmienkach umiestnenia na trh zmesí určených na použitie ako krmovina
- Rozhodnutie komisie č. 2004/266/ES z 17. marca 2004 o schválení nezmazateľného označovania predpísaných údajov na obaloch osiva krmovín
- Rozhodnutie komisie č. 2011/180/EÚ z 23. marca 2011, ktorým sa vykonáva smernica Rady 2002/55/ES, pokiaľ ide o podmienky, za ktorých sa môže povoliť uvádzanie na trh malých balení zmesí štandardného osiva rôznych odrôd zeleniny rovnakého druhu.
- Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 364/2007 Z. z. o vykonávaní uznávania a skúšania množiteľského materiálu pestovaných rastlín, v znení vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR č. 123/2011 Z. z.
- Nariadenie vlády SR č. 51/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie osiva olejní a priadnych rastlín na trh, v znení neskorších predpisov.
- Nariadenie vlády SR č. 52/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie osiva krmovín na trh, v znení neskorších predpisov
- Naradenie vlády SR č. 56/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie množiteľského materiálu okrasných rastlín na trh, v znení neskorších predpisov

- Nariadenie vlády SR č. 57/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie osiva obilnín na trh, v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády SR č. 58/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie osiva zelenín na trh, v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády SR č. 215/2009 Z. z., ktorým sa ustanovujú výnimky na registráciu druhov a odrôd pestovaných rastlín, ktorým hrozí genetická erózia, a pre uvádzanie množiteľského materiálu týchto druhov a odrôd na trh.

5. Všeobecné ustanovenia pre registráciu zmesi osiva

5.1 Odborná spôsobilosť

Zmes osiva môže uvádzať na trh len evidovaný dodávateľ - držiteľ osvedčenia o odbornej spôsobilosti podľa § 4 písm. h) zákona.

5.2 Predmet registrácie zmesi osiva

Predmetom registrácie zmesi osiva môžu byť zmesi krmovín, zmesi obilnín, zmesi zelenín a zmesi na špeciálne účely.

6. Požiadavky pred uvedením zmesi osiva na trh

Dodávateľ pred uvedením zmesi osiva na trh:

- nainštaluje zmiešavacie zariadenie, ktoré zabezpečí, že hotová zmes osiva bude homogénna,
- bude mať vhodné postupy pre všetky zmiešavacie činnosti,
- ustanoví zodpovedného pracovníka, ktorý je priamo zodpovedný za zmiešavacie činnosti,
- pred prvým uvedením do činnosti zmiešavacieho zariadenia predloží na OOaS - pracovisko v Bratislave podklady k zmiešavaciemu zariadeniu, postupy zmiešavacej činnosti a kontakt na pracovníka zodpovedného za zmiešavacie postupy,
- vedie register zmesí osív,
- nahlási OOaS - pracovisko v Bratislave percentuálne hmotnostné zloženie jednotlivých zložiek zmesi osiva (ďalej len „komponentov“) podľa druhov alebo aj podľa odrôd,
- nahlási obchodný názov zmesi osiva, pokiaľ sa bude uvádzať na obale,
- požiadava OOaS - pracovisko v Bratislave o evidenciu zmesi a nahlási sériové čísla návesiek.

Informácia o tom, že ide o zmes osiva, musí byť uvedená na úradnej náveske zelenej farby, na ktorej okrem iného musí byť uvedené aj sériové číslo a všetky požadované informácie. Ak dodávateľ so súhlasom OOaS uvádza túto zmes na trh v malom ES B balení, tieto údaje musia byť uvedené na náveske dodávateľa. V prípade, že sa predpísané informácie pre zmes osiva tlačia alebo sa pečatia priamo na obal, musia byť nezmazateľné.

6.1 Evidencia a kontrola zmesi osiva uvádzanej na trh

Dodávateľ predloží na OOaS - pracovisko v Bratislave „Žiadosť o povolenie na výrobu zmesi osiva a vystavenie osvedčenia o zložení zmesi osiva“ (Príloha č. 1). Podľa typu zmesi, ktorú chce evidovaný dodávateľ pripraviť a uviesť na trh, k žiadosti priloží potrebné doklady, vrátane zmiešavacieho protokolu.

Dodávateľ v žiadosti uvedie nasledovné údaje:

- názov zmesi osiva a účel použitia,
- zastúpené druhy a odrody (ak sa vzťahuje),
- kategóriu a generáciu osiva použitých komponentov,
- percentuálne zastúpenie jednotlivých druhov a odrôd (ak sa vzťahuje),
- hmotnosť pripravovanej dávky zmesi osiva,
- spôsob uvádzania na trh (uviesť počet obalov, druh obalov a pod.),
- čísla dávok a dokladov použitých komponentov,
- sériové čísla návesiek (ak sa vzťahuje).

Pri komponentoch použitých na prípravu zmesi osiva, ktoré neboli uznávané v Slovenskej republike, žiadateľ pripojí aj úradné doklady (úradnú návesku alebo certifikát úradnej authority krajiny, v ktorej bol komponent uznávaný, prípadne ďalšie doklady (napr. dodací list) na overenie pravosti a množstva osiva príslušného komponentu.

OOaS požiada inšpektora OK OS o úradnú kontrolu prípravy zmesi osiva v rozsahu ustanovených podmienok.

Z každej dávky pripravenej zmesi osiva krmovín, obilnín, zelenín a ostatných zmesí musí byť odobratá vzorka a uchovaná po dobu troch rokov. Vzorky úradne odoberajú inšpektori OK OS a sú archivované na OOaS - pracovisku v Bratislave.

Nahlásenie sériových čísel

Po odsúhlasení pôvodu a hmotnosti komponentov OOaS prideli žiadateľovi evidenčné číslo, ktoré je číslom dávky a vystaví „Osvedčenie o zložení zmesi osiva“ (Príloha č. 2). Žiadateľ nahlási OOaS sériové čísla pre úradné návesky (prípadne návesky dodávateľa pri malom ES B balení krmovín) na potrebný počet obalov s osivom zmesi krmovín a obilnín.

6.2 Úradná kontrola na prípravu a uvádzanie zmesi osiva na trh

Inšpektor OK OS pri úradnej kontrole u dodávateľa, ktorý pripravuje a uvádza na trh zmes osiva vykoná:

- a) kontrolu pripravenej zmesi osiva a celkovej hmotnosti každého komponentu, aspoň kontrolou úradných návesiek z obalov osív, ktoré boli použité na prípravu danej zmesi osiva,
- b) náhodnú kontrolu zmiešavacích činností vrátane kontroly pripravenej zmesi osiva,
- c) z pripravenej zmesi osiva odoberie kontrolnú vzorku určenú na archiváciu.

7. Špecifikácia pre jednotlivé typy zmesí osiva

7.1 Zmesi osiva krmovín

Osivo krmovín v zmesiach je možné uviesť na trh, ak sú splnené požiadavky pre jednotlivé typy zmesí podľa nariadenia vlády č. 52/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Dodávateľ môže uvádzať na trh zmes osiva rôznych rodov, druhov alebo odrôd krmovín, ak zmes:

a) nie je určená na použitie na kŕmne účely; takáto zmes môže obsahovať osivá krmovín a osivá rastlín, ktoré nie sú krmovinami podľa NV SR č. 52/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov,

b) je určená na použitie na kŕmne účely; takáto zmes môže obsahovať osivá povinne registrovaných druhov krmovín, obilnín, olejnín a priadnych rastlín alebo zelenín okrem odrôd, ktoré nie sú určené na kŕmne účely,

c) je určená na zachovanie genetických zdrojov rastlín.

Osivá určené na výrobu zmesi osiva, pokiaľ sú povinne registrovanými druhmi, musia pred použitím na výrobu zmesi spĺňať ustanovené požiadavky na osivo daného druhu v príslušnom nariadení vlády, o čom svedčí úradná náveska so sériovým číslom upevnená na obale.

Pokiaľ je zmes osiva určená na zachovanie genetických zdrojov je možné uvádzať ju na trh za podmienok ustanovených v NV SR č. 215/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Balenie a označovanie obalov zmesi osiva krmovín upravuje NV SR č. 52/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.

7.2 Zmesi osiva obilnín

Na základe súhlasu OOs môžu evidovaní dodávateľia uvádzať na trh osivo obilnín jedného druhu vo forme zmesi osiva rôznych odrôd, ak na základe vedeckých poznatkov alebo technických poznatkov je táto zmes osobitne vhodná na zlepšenie kvality osiva obilnín alebo ako zmes osiva obilnín rôznych druhov, ak je zabezpečené, že zložky, z ktorých sa zmes skladá, pred zmiešaním spĺňajú požiadavky podľa príslušného nariadenia vlády. Osivo obilnín, uvádzané na trh ako zmes, musí byť balené a označené podľa požiadaviek pre úradne uznávané osivo s tým rozdielom, že úradná náveska musí byť zelenej farby.

7.3 Zmesi osiva zelenín

OOs môže povoliť evidovanému dodávateľovi uvádzať na trh zmes osiva rôznych odrôd jedného z povinne registrovaných druhov zelenín v kategórii štandardné osivo, pokiaľ je takáto zmes balená do obalov, ktoré sú v zmysle NV SR č. 58/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov, malým balením a obaly sú zabalené a označené predpísaným spôsobom. Takáto zmes osiva môže obsahovať výlučne rôzne odrody jedného druhu.

Na prípravu zmesi osiva je možné použiť len také osivo, ktoré spĺňa požiadavky podľa uvedeného nariadenia vlády pre príslušný druh v kategórii štandardné osivo.

Na týchto malých baleniach musí byť upevnená náveska dodávateľa, alebo požadované údaje musia byť vytlačené alebo napečiatkované na obale.

7.4 Zmesi osiva na špeciálne účely

Dodávateľ môže uvádzať na trh zmes osiva na špeciálne účely, ako sú napríklad multifunkčné pásy, zmes rôznych rodov, druhov, odrôd, alebo plodín rozdielných skupín plodín. Pokiaľ sú komponentmi na výrobu zmesi osivá z povinne registrovaných druhov a dobrovoľne registrovaných druhov, musia pred použitím na výrobu zmesi spĺňať ustanovené požiadavky na

osivo daného druhu v príslušnom nariadení vlády. Pri ostatných osivách je potrebné deklarovať minimálne pôvod osiva (napr. dodací list).

8. Záverečné a zrušovacie ustanovenia

Nadobudnutím účinnosti tohto metodického pokynu sa ruší platnosť a účinnosť Metodického pokynu č. 25/2018 „zmesi a ich evidencia“ zo dňa 10.01.2019.

9. Účinnosť

Tento metodický pokyn je platný dňom schválenia generálnou riaditeľkou a je účinný od 15.08.2023.

Príloha č. 1

**Žiadosť o povolenie na výrobu zmesi osiva a vystavenie osvedčenia
o zložení zmesi osiva**

Týmto žiadam Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave, odbor osív a sadív, o povolenie na výrobu zmesi osiva a pridelenie evidenčného čísla pre zmes osiva (číslo dávky).

Dodávateľ: _____

Názov zmesi osiva: _____

Účel použitia: _____

Zastúpené druhy a odrody; kategória a generácia; percentuálne zastúpenie

Číslo návesiek od – do _____

Číslo dávok a predchádzajúcich dokladov: _____

Hmotnosť zmesi osiva: _____

Spôsob uvádzania na trh: _____

Počet obalov: _____

Druh obalov: _____

Prílohy: Zmiešavací protokol

Kópie uznávacích listov jednotlivých komponentov zmesi
Dodacie listy jednotlivých komponentov zmesi (*platí v prípade, že komponenty
neboli uznávané na ÚKSÚP, ale v zahraničí*)

Miesto, dátum

pečiatka dodávateľa a podpis
zodpovednej osoby

Príloha č. 2

Osvedčenie o zložení zmesi osiva

Týmto Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave, odbor osív a sadív,

povoľuje výrobu zmesi osiva

a prideliť **evidenčné číslo pre zmes osiva** (číslo dávky): _____

Dodávateľ: _____

Názov zmesi osiva: _____

Účel použitia: _____

Zastúpené druhy a odrody; kategória a generácia; percentuálne zastúpenie

Číslo návesiek od – do _____

Číslo dávok a predchádzajúcich dokladov: _____

Hmotnosť zmesi osiva: _____

Spôsob uvádzania na trh: _____

Počet obalov: _____

Druh obalov: _____

Miesto, dátum

pečiatka a podpis